

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

**Prækvalifikation af videregående uddannelser - Uddannelsen til
Professionsbachelor som lærer i folkeskolen**

Udskrevet 17. juli 2024

Professionsbachelor - Uddannelsen til Professionsbachelor som lærer i folkeskolen - VIA University College

Institutionsnavn: VIA University College

Indsendt: 15/09-2021 07:41

Ansøgningsrunde: 2021-2

Status på ansøgning: Godkendt

[Afgørelsesbilag](#)

[Download den samlede ansøgning](#)

[Læs hele ansøgningen](#)

Ansøgningstype

Ny filial

Udbudssted

Nr. Nissum, Holstebro

Informationer på kontaktperson for ansøgningen (navn, email og telefonnummer)

Helle Bækkelund Sørensen, hbas@via.dk, 87554030

Er institutionen institutionsakkrediteret?

Ja

Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?

Nej

Uddannelsestype

Professionsbachelor

Uddannelsens fagbetegnelse på dansk

Uddannelsen til Professionsbachelor som lærer i folkeskolen

Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk

Bachelor's Degree Programme in Education

Angiv den officielle danske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse

Professionsbachelor som lærer i folkeskolen

Angiv den officielle engelske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse

Bachelor of Education

Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?

Pædagogiske område

Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?

Adgangsgivende eksamener:

Studentereksamen (STX)

Højere forberedelseseksamen (HF)

Højere teknisk eksamen (HTX)

Højere handelseksamen (HHX)

Erhvervsuddannelse (EUX);

Gymnasialt indslusningskursus for fremmedsprogede (GIF)

En tilsvarende udenlandsk eller international eksamen

For optagelse gennem kvote 1 er der krav om karaktergennemsnit på mindst 7,0 i den adgangsgivende eksamen.

Hvis karaktergennemsnittet er lavere end 7,0 eller ved usikkerhed på at få et gennemsnit på 7,0 eller derover, skal der søges via kvote 2 og efterfølgende optagelsessamtale.

Der gælder endvidere specifikke adgangskrav for undervisningsfagene. Disse fremgår af Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen (BEK1065), bilag 6.

Er det et internationalt samarbejde, herunder Erasmus, fællesuddannelse el. lign.?

Ja

Hvis ja, hvilket samarbejde?

Nordplus Netværk (studieophold i Norden)

Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?

Dansk

Er uddannelsen primært baseret på e-læring?

Nej, undervisningen foregår slet ikke eller i mindre grad på nettet.

ECTS-omfang

200

Beskrivelse af uddannelsens formål og erhvervsrigt. Beskrivelsen må maks. fylde 1200 anslag

Ikke relevant.

Uddannelses struktur og konstituerende faglige elementer

Ikke relevant.

Begrundet forslag til takstindplacering af uddannelsen

Ikke relevant.

Forslag til censorkorps

Læreruddannelsens censorkorps

(<https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/eksamen-og-censorer/censorkorps-professionsbacheloruddannelserne>)

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 15 sider. Der kan kun uploades én fil

bilag1_uddannelsesfilial_læreruddannelsen.pdf

Kort redegørelse for det lokale behov for uddannelsesfilialen. Besvarelsen må maks. fylde 1800 anslag

I EVAs notat "Undervisere i folkeskolen og deres uddannelse" (aug. 2021) fremgår, at andelen af undervisere i folkeskolen uden læreruddannelse er stigende, at efteruddannelsesaktiviteten er faldende, og der fortsat er behov for at øge andelen af undervisere med fagundervisningskompetence. Tallene viser, at der ikke kan tilbydes tilstrækkelig kompetenceudvikling til lærerne, og at der ikke er nok uddannede lærere til at dække undervisningen, når kolleger skal på efteruddannelse.

For Holstebro Kommune, som er hjemkommune for den ansøgte uddannelsesfilial på Læreruddannelsen, viser undersøgelsen, at andelen af undervisere uden uddannelse er 10%, mens 14 % af undervisningstimerne varetages af lærere uden undervisningskompetence i det pågældende fag. Andelen af lærere på årlig efteruddannelse er 8 %, hvor landsgennemsnittet er 13 %. Tilsvarende tendens fremgår af EVAs undersøgelse også for de vestjyske nabokommuner, særligt mod vest og nord (se bilag 1).

Uddannelsesfilialen er med sin foreløbige og fleksible konstruktion en velegnet ramme for at afprøve en model for bedre at imødekomme det lokale behov med en bedre udbudsstruktur sideløbende med VIAs øvrige udbud af læreruddannelsen.

På basis af ovenstående ansøger VIA University College om omlægning af uddannelsesstationen for læreruddannelsen i Holstebro til en uddannelsesfilial med henblik på fortsat at sikre rekrutteringsgrundlag af uddannede folkeskolelærere i det lokale område af regionen.

Uddybende bemærkninger

På Campus Holstebro udbyder VIA bl.a. uddannelserne til pædagog, socialrådgiver og sygeplejerske, og studiemiljøet for velfærdsuddannelserne vil således styrkes yderligere med filialen for læreruddannelsen. Desuden vil uddannelsesfilialen indgå i den nuværende forankring med VIAs læreruddannelse i Nr. Nissum, som er hovedudbudssted for uddannelsesfilialen i lighed med VIAs nuværende uddannelsesstation.

I rapporten "Professionshøjskolernes tiltrækning og fastholdelse af dimittender" (Damvad, november 2018) fremgår det, at mange dimittender bliver boende i den kommune, hvor uddannelsen er placeret. Ca. 85 % af lokale dimittender bliver i kommunen efter endt uddannelse, mens ca. 43 % af tilflytterne bliver boende (se bilag 1)

Underbygget skøn over det regionale og lokale behov for dimittender. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

VIA forventer at kunne uddanne 20-30 dimittender pr. år over de kommende 3 år fra uddannelsesfilialen.

I Arbejdsmarkedsbalancens historiske data 2011-2021 (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) ses, at efterspørgslen på uddannede folkeskolelærere i Vestjylland veksler mellem omfattende mangel på arbejdskraft, mangel på arbejdskraft og gode jobmuligheder. Alle scenarier dækker over, at der mangler uddannede lærere lokalt, og det understøtter et lokalt behov for uddannelsesfilialen. Variationen i arbejdskraftefterspørgslen kan blandt andet forklares med gennemsnitsalderen på nuværende lærere og antallet af lærere, som går på pension. Desuden er der en øget strukturel efterspørgsel på uddannede lærere, når der iværksættes rotationsordninger samt efteruddannelses- og udviklingsforløb, hvor undervisningen skal dækkes ind.

Tilsvarende billede tegnes i COWI-rapporten "Behovet for velfærdsuddannede i Midtjylland (nov. 2018), hvor en fremskrivningsmodel for det vægtede branchescenarie baseret på ADAM-modellen viser, at der kan opstå mangel på folkeskolelærere i Vestjylland frem mod 2028. (bilag 1).

Der er således et underbygget lokalt behov for dimittender fra læreruddannelsen.

Hvilke aftagere og øvrige interessenter har været inddraget i behovsafdækningen? Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Den ansøgte uddannelsesfilial i Holstebro er beliggende i et geografisk område i Region Midtjylland, hvor aftagere og samarbejdspartnere er de nærmest omkringliggende kommuner. Samtidig rekrutterer den nuværende uddannelsesstation størstedelen af sine studerende fra det nære lokalområde i Lemvig samt særligt Holstebro, Struer og Ringkøbing-Skjern kommuner.

Der er generelt en løbende dialog med og inddragelse af aftagerkommunerne for VIAs læreruddannelse, og i relation til uddannelsesfilialen i Holstebro, udtrykker de tre kommuner alle opbakning til, at den nuværende uddannelsesstation for læreruddannelsen i Holstebro omdannes til en uddannelsesfilial og giver tilsagn om at indgå i samarbejde om praktikpladser mv. (Se bilag 1)

Uddybende bemærkninger

Der er ikke yderligere bemærkninger.

Beskriv ligheder og forskelle til beslægtede uddannelser lokalt og regionalt, herunder beskæftigelse og eventuel dimensionering. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

VIA udbyder læreruddannelsen i Region Midtjylland med udbud i Aarhus, Silkeborg, Skive og Nr. Nissum. Den ansøgte uddannelsesfilial i Holstebro forventes at omfatte undervisning og studieaktiviteter i moduler af Lærerens Grundfaglighed, op til to undervisningsfag, praktik og bachelorprojekt samt opgaveskrivning og -vejledning, samlet op til 200 ECTS. Undervisning i særlige faglokaler og laboratorier samt eksamensafholdelse afvikles på udbudsstedet i Nr. Nissum.

I dialog og samarbejde med lokale aftagere og studerende vil der løbende udvikles på profilering af den ansøgte uddannelsesfilial med henblik på at styrke dimittendprofilens relevans hos de lokale aftagere.

Uddybende bemærkninger

Der er ikke yderligere bemærkninger.

Beskriv rekrutteringsgrundlaget for ansøgte, herunder eventuelle konsekvenser for eksisterende beslægtede udbud. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

I 2018 – 2020 optog VIA i gennemsnit 29 studerende pr. år på uddannelsesstationen i Holstebro. I 2021 er 26 optaget på uddannelsesstationen.

Tal fra KOT 2009-2021 peger på at størstedelen af ansøgerne til Nr. Nissum og Holstebro kommer fra Holstebro, Ringkøbing-Skjern og Struer samt Lemvig. Læreruddannelsen i Skive søges overvejende af ansøgere fra Skive og Viborg. Der har i perioden været stabile søgetal fra Holstebro til Skive og omvendt, mens tallene samtidig peger på, at flere i Holstebro søger ind på læreruddannelsen i Nr. Nissum/Holstebro, som ellers ikke ville være søgt ind på læreruddannelsen. I samme periode er ca. 65% af optagede kvinder. Ansøgerne er typisk lidt ældre end gennemsnitsalderen for læreruddannelsen i VIA.

I UVMs Profilmodel ses for de pågældende kommuner, at det i høj grad er pigerne, der påbegynder videregående uddannelse samt at professionsbacheloruddannelser er det foretrukne valg.

På den baggrund er det VIAs vurdering, at der fortsat er et tilstrækkeligt studentergrundlag lokalt til at kunne fastholde en uddannelsesfilial uden, at det vil have væsentlig indflydelse på de øvrige udbud af Læreruddannelsen i VIA.

Beskriv kort mulighederne for videreuddannelse

Der vil være mulighed for efter- og videreuddannelse på relevante diplom-, master- og kandidatuddannelser. Eksempelvis Pædagogisk Diplomuddannelse, herunder Læsevejleder, Matematikvejleder og Praktikvejleder, kandidatuddannelser i Pædagogisk Filosofi, Pædagogisk Sociologi samt Læring og Forandringsprocesser. Endvidere masteruddannelser som fx Børne- og Ungdomskultur, Naturfagsundervisning og Læreprocesser.

Forventet optag på de første 3 år af uddannelsen. Besvarelsen må maks. fylde 200 anslag

VIA ønsker at etablere 35-40 studiepladser om året de kommende tre år. Der ansøges om etablering af uddannelsesfilialen for en 6-årig periode.

Hvis relevant: forventede praktikaftaler. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

I støtteerklæringer fra Holstebro, Ringkøbing-Skjern og Struer Kommuner er der tilkendegivet, at kommunerne står til rådighed med praktikpladser.

Hvilke institutioner med beslægtede uddannelser eller udbud er blevet hørt i forbindelse med institutionens ansøgning?

De nærmeste udbydere af læreruddannelsen er UCN og UC Syd. Begge institutioner er blevet hørt i forbindelse med denne ansøgning og har ingen forbehold ift. VIAs ansøgning om en uddannelsesfilial i Holstebro.

Øvrige bemærkninger til ansøgningen

Der er ikke yderligere bemærkninger.

Hermed erklæres, at ansøgning om prækvalifikation er godkendt af institutionens rektor

Ja

Status på ansøgningen

Godkendt

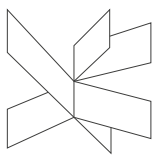
Ansøgningsrunde

2021-2

Afgørelsesbilag - Upload PDF-fil

F4 Godkendelsesbrev.pdf

Samlet godkendelsesbrev - Upload PDF-fil

Bilag 1

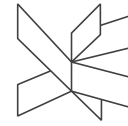
VIA University College

Ansøgning om uddannelsesfilial for læreruddannelsen

Bilaget indeholder:

- Følgeskrivelse
- Tilkendegivelser fra Holstebro Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune og Struer Kommune
- S. 16 (figur 3.2.) fra rapporten "Undervisere i folkeskolen og deres uddannelse" (EVA, august 2021).
- Side 5 fra præsentation af rapporten "Professionshøjskolernes tiltrækning og fastholdelse af dimitterede" (Damvad, november 2018)
- Side 142-145 fra rapporten "Behovet for velfærdsuddannede i Midtjylland (COWI, november 2018)

Ansøgning om uddannelsesfilial for læreruddannelsen i Holstebro

Vedlagt fremsendes VIAs ansøgning om etablering af en uddannelsesfilial for læreruddannelsen med placering i Holstebro, inklusiv dokumentation for til understøttelse heraf.

Baggrunden for ansøgningen er, at der er behov for flere uddannede lærere i den vestlige del af Region Midtjylland. Dette er begrundet i, at andelen af undervisere i folkeskolen uden læreruddannelse er stigende, at efteruddannelsesaktiviteten er faldende, og at der fortsat er behov for at øge andelen af undervisere med fagundervisningskompetence. Med forventet tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet og på baggrund af lærernes gennemsnitsalder, peges i fremskrivninger på mangel på uddannede lærere omkring 2028.

VIA har siden 2017 suppleret hovedudbuddet af læreruddannelsen i Nr. Nissum med en uddannelsesstation i Holstebro. Med omlægningen af uddannelsesstationer til uddannelsesfilialer ønsker VIA University College fortsat at afprøve en model for bedre at imødekomme det lokale rekrutteringsbehov gennem en geografisk bred udbudsstruktur i den vestlige del af Region Midtjylland.

På Campus Holstebro udbyder VIA bl.a. uddannelserne til pædagog, socialrådgiver og sygeplejerske, og studiemiljøet for velfærdsuddannelserne vil således styrkes yderligere med filialen for læreruddannelsen. Desuden vil uddannelsesfilialen indgå i den nuværende forankring med VIAs læreruddannelse i Nr. Nissum, som er hovedudbudssted for uddannelsesfilialen i lighed med VIAs nuværende uddannelsesstation.

Er der behov for yderligere oplysninger, kan Uddannelsesdekan for Læreruddannelsen Elsebeth Jensen kontaktes pr. e-mail, ej@via.dk, eller telefon 87553015.

Med venlig hilsen

Gitte Sommer Harrits
Prorektor

Gitte Sommer Harrits
Prorektor

VIA University College
Campus Aarhus N

E: GISH@VIA.DK
T: +4587551876
via.dk

Dato: 10. september 2021

1/1

Til

Elsebeth Jensen

Uddannelsesdekan

VIA University College

Kære Elsebeth Jensen

Holstebro Kommune tilkendegiver hermed, at vi ser et behov for at fastholde uddannelsesstationen for Læreruddannelsen i Holstebro som en uddannelsesfilial, som VIA ansøger om.

Vi oplever et behov for at kunne rekruttere uddannede lærere nu og fremadrettet. Vi vil ligeledes gerne som nu stå til rådighed med praktikpladser mv. til de studerende på uddannelsesfilialen.

Vi bakker på den baggrund op om VIAs ansøgning om prækvalifikation af en uddannelsesfilial på Læreruddannelsen i Holstebro.

Med venlig hilsen

Susanne Ebdrup

Direktør, Børn og Unge

Returadresse:
Viden og Strategi, Ekstern Udvikling
Ved Fjorden 6, 6950 Ringkøbing

Til: Elsebeth Jensen, Uddannelsesdekan
VIA University College

Sagsbehandler
Sara Jørgensen
Direkte telefon
22 56 36 49
E-post
sara.joergensen@rksk.dk
Dato
3. september 2021
Sagsnummer
21-020069

Støtteerklæring fra Ringkøbing-Skjern Kommune til uddannelsesfilial for læreruddannelsen i Holstebro

Kære Elsebeth Jensen

Ringkøbing-Skjern Kommune tilkendegiver hermed, at vi ser et behov for at fastholde uddannelsesstationen for Læreruddannelsen i Holstebro som en uddannelsesfilial, som VIA ansøger om.

Vi oplever et behov for at kunne rekruttere uddannede lærere nu og fremadrettet. Vi vil ligeledes gerne som nu stå til rådighed med praktikpladser mv. til de studerende på uddannelsesfilialen.

Vi bakker på den baggrund op om VIAs ansøgning om prækvalifikation af en uddannelsesfilial på Læreruddannelsen i Holstebro.

Venlig hilsen

Anette Ørbæk Andersen
Direktør, Ringkøbing-Skjern Kommune

Til

Elsebeth Jensen

Uddannelsesdekan

VIA University College

Kære Elsebeth Jensen

Struer Kommune tilkendegiver hermed, at vi ser et behov for at fastholde uddannelsesstationen for Læreruddannelsen i Holstebro som en uddannelsesfilial, som VIA ansøger om.

Vi oplever et behov for at kunne rekruttere uddannede lærere nu og fremadrettet. Vi vil ligeledes gerne som nu stå til rådighed med praktikpladser mv. til de studerende på uddannelsesfilialen.

Vi bakker på den baggrund op om VIAs ansøgning om prækvalifikation af en uddannelsesfilial på Læreruddannelsen i Holstebro.

Jeannette Enevoldsen

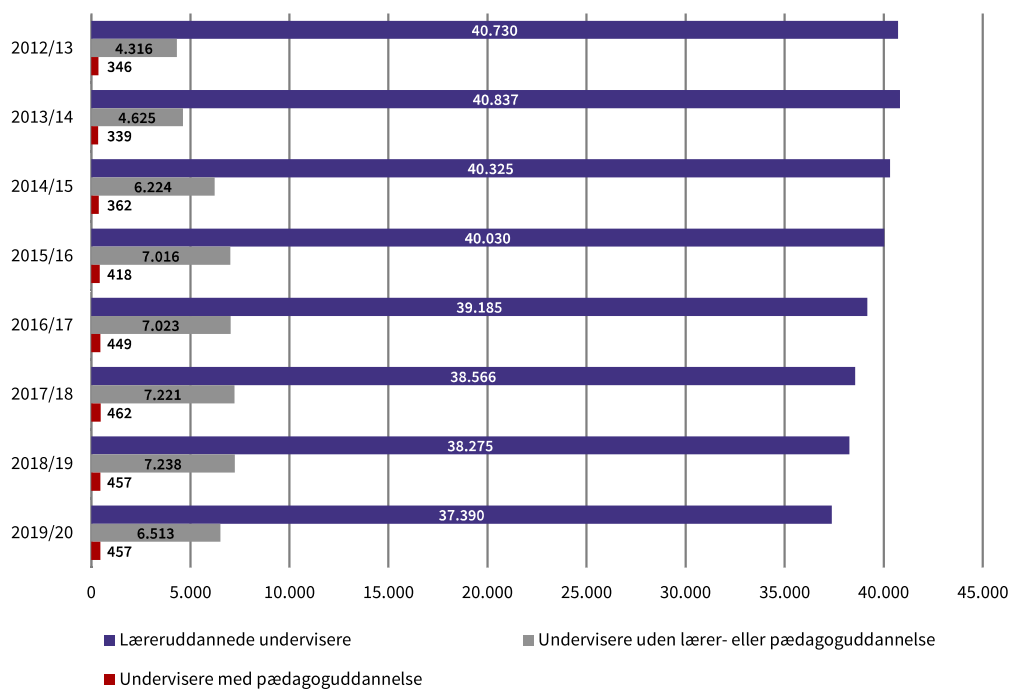
Centerchef for skole og dagtilbud

Struer Kommune

Figur 3.2 viser udviklingen i undervisersammensætningen i perioden 2012/13-2019/20.

FIGUR 3.2

Udviklingen i undervisersammensætningen, 2012/13-2019/20

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: Antallet af undervisere er opgjort som antallet af fuldtidsundervisere på baggrund af en 90-timers månedlig norm. Bemærk, at undervisere på børnehaveklasseniveau ikke indgår i analyserne, og at en stor del af de pædagoger, der er ansat i folkeskolen, således ikke indgår i opgørelserne.

Som det fremgår af figur 3.2, er der sket et fald i antallet af læreruddannede undervisere fra 40.730 i 2012/13 til 37.390 i 2019/20, svarende til et fald på 8 %. I den samme periode er antallet af undervisere uden en læreruddannelse steget fra 4.316 til 6.513, svarende til en stigning på 51 %, mens antallet af undervisere med en pædagoguddannelse er steget fra 346 til 457, svarende til en stigning på 32 %.

Den faldende andel af læreruddannede undervisere er således forårsaget af en kombination af et fald i antallet af læreruddannede undervisere og en stigning i antallet af undervisere uden en læreruddannelse eller anden pædagogisk uddannelse.

3.2 Store regionale og kommunale forskelle i andelen af ikke-læreruddannede undervisere

Samlet set udgør undervisere uden en læreruddannelse 16 % af underviserne. Det fremgår dog af figur 3.3 og 3.4 og tabel 3.1, at der er store regionale og kommunale forskelle i andelen af undervisere uden en læreruddannelse.

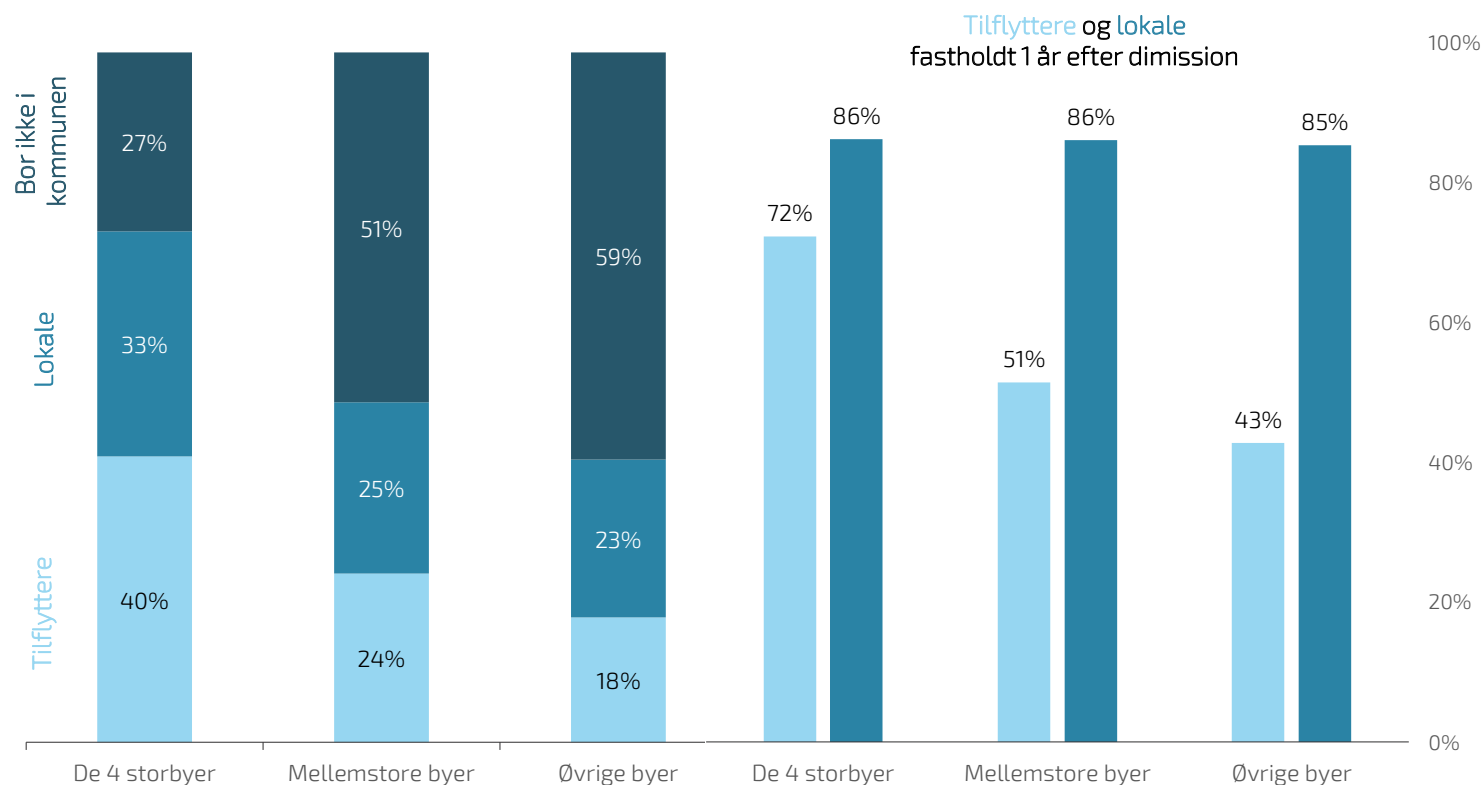
Mange dimittender bliver boende – også uden for storbyerne

Der er i udgangspunktet en **større andel, der bosætter sig i udbudsstedets kommune i de fire største byer**. 73% bor i samme kommune som udbudsstedet i de fire storbyer. For de mellemstore byer er tallet på 49%, mens 41% i de øvrige byer bor i udbudsstedets kommune.

Dimittender, der bor i storbyerne under uddannelsen, har også en **højere tilbøjelighed til at blive boende** efter studieafslutning. 72% af tilflytterne bliver boende i de fire storbyer. 51% bliver boende i de mellemstore byer, mens 43% bliver boende i de øvrige byer. Dvs. **knap halvdelen af tilflytterne bliver boende i den kommune, hvor udbudsstedet ligger, selvom det ikke er en af de fire storbyer**.

På tværs af tilflyttere og lokale fastholdes 78%, 69% og 67% i hhv. de fire storbyer, mellemstore og øvrige byer.

Ser man på fastholdelsen af lokale, er der næsten ingen forskel mellem de fire storbyer, de mellemstore byer og de øvrige byer.

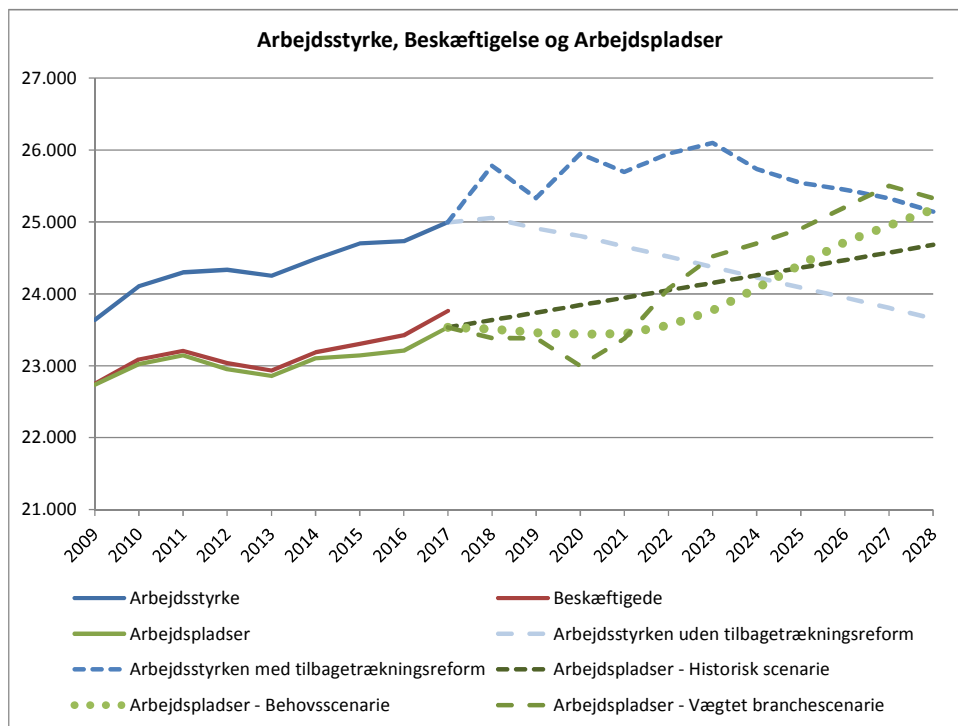

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik.

Note: Fastholdelsen måles som den andel af de studerende der boede i udbudsstedets kommune under uddannelsen, og som fortsat bor i kommunen efter de er dimitteret. De mellemstore byer består af 11 bykommuner med mere end 70.000 indbyggere.

5.2 Læsevejledning

Resultaterne af fremskrivningerne af udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter de enkelte faggrupper er illustreret i en figur, svarende til den, der er vist nedenfor.

Figuren indeholder for det første tal for den **historiske udvikling** (2009-2017) i

- > arbejdsstyrken (udbuddet) (den **blå ubrudte linje**)
- > antallet af arbejdspladser (efterspørgslen) (den **grønne ubrudte linje**)
- > antallet af beskæftigede med bopæl i Region Midtjylland (den **røde ubrudte linje**).

Figuren indeholder endvidere tal for **fremskrivningerne** af udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter den pågældende faggruppe. Fremskrivningerne er udarbejdet som scenarier. De forskellige scenarier udgør forskellige mulige udviklingsmønstre (udfaldsrum) baseret på de forskellige antagelser om den fremtidige udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter de enkelte faggrupper i Region Midtjylland:

- > **---** viser udviklingen i **udbuddet**, hvis faggruppen trækker sig tilbage, som tilbagetrækningsreformen foreskriver i de kommende år.
- > **---** viser udviklingen i **udbuddet**, hvis faggruppen trækker sig tilbage, som før tilbagetrækningsreformen blev implementeret.
- > **---** viser, hvordan **efterspørgslen** vil udvikle sig, hvis den udvikler sig med samme gennemsnitlige, årlige vækstrate, som i perioden 2009-2017 (**historisk scenarie**).

- > - - - viser, hvordan **efterspørgslen** vil udvikle sig, hvis den følger ADAM-modellens forventninger til udviklingen i beskæftigelsen inden for de brancher, hvor faggruppen er ansat i dag (**vægtet branchescenarie**).
- > ●●●● viser, hvordan **efterspørgslen** vil udvikle sig, hvis den følger udviklingen i antallet af personer inden for den brugergruppe, som faggruppen er relateret til (0-årige for jordemødre, 0-5-årige for pædagoger og pædagogiske assistenter, 6-15-årige for folkeskolelærere) (**behovsscenario**).

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Der gøres **opmærksom** på, at det **historiske scenarie** i nogle tilfælde giver sig udslag i en meget kraftig stigning i efterspørgslen. Det gælder i de tilfælde, hvor efterspørgslen er steget særligt meget i perioden 2009-2017, og hvor antallet af arbejdspladser inden for faggruppen er relativt lille. I de tilfælde skal det historiske scenarie vurderes med stor forsigtighed, da det som hovedregel ikke er realistisk, at efterspørgslen vil vokse så kraftigt.

Endelig gøres der **opmærksom** på at erhvervsskolereformen fra august 2015 har betydet, at der er sket en gradvis specialisering og senere uddannelsesvalg. Konkret giver det sig udtryk ved et markant fald i tilgangen i 2016, som rettes delvis op i 2017. Der er tale om en engangsudsættelse, men den har betydning for udviklingen i udbuddet, som niveauforskydes en smule.

5.3 Folkeskolelærere

Uddannelsen

Uddannelsen til folkeskolelærer er en professionsbacheloruddannelse, som tager 4 år. Uddannelsen udbydes i Region Midtjylland af VIA-UC og kan tages i Aarhus, Skive, Silkeborg og Nørre Nissum. Der findes endvidere en net baseret uddannelse til folkeskolelærere, som muliggør, at uddannelsen kan tages som fjernstudie. Endelig udbyder læreruddannelsen i VIA-UC **uddannelsesstationer** i hhv. Randers og Holstebro for at tilgodese behovet for uddannede lærere i regionen. På en uddannelsesstation kan de studerende tage hele første studieår, alle praktikker og en stor del af resten af uddannelsen. Den resterende del af uddannelsen, herunder 2. og 3. undervisningsfag, kan tages som fjernstudie eller på den ordinære læreruddannelse i Nr. Nissum.

Arbejdssteder

Folkeskolelærere arbejder primært i den danske folkeskole eller på private skoler.

Tal fra Danmarks Statistik viser, at hovedparten af folkeskolelærerne i Midtjylland arbejder inden for branchen **undervisning** (88 %) og **sociale institutioner** (4 %). Størstedelen af folkeskolelærerne arbejder således inden for den sektor, som de er uddannet til.

Rekrutteringssituationen i dag

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings arbejdsmarkedsbalance for andet halvår 2018 viser, at der i dag er **omfattende mangel på folkeskolelærere i både Vestjylland og Østjylland**. Det betyder, at skolerne i hele landet har problemer med at rekruttere det ønskede antal folkeskolelærere, og at ledigheden samtidig er meget lav.

Ifølge foreløbige opgørelser af fuldtidsledighedsprocenten for september måned 2018 blandt medlemmerne af Lærernes A-kasse var ledighedsprocenten for hele Midtjylland 2,3 og henholdsvis 2,6 og 1,7 i Landsdel Øst- og Vestjylland (inkl. Viborg).

Beregnes andelen af ledige i forhold til antallet af folkeskolelærere i arbejdsstyrken i Midtjylland, var ledighedsprocenten 4,3 % i 2017, jf. den historiske analyse i afsnit 5.4.5.

Fremtid – kvalitativt

Det fremtidige behov for folkeskolelærere vil bl.a. afhænge af udviklingen i antallet af 6-15-årige og i kravet til omfanget af undervisningstimer pr. lærer samt normeringerne på de enkelte klassetrin. Behovet vil endvidere blive påvirket af udbuddet af folkeskolelærere og dermed af dels tilgangen af nyuddannede, dels af hvor mange der vælger at forlade arbejdsmarkedet som følge af alder.

I forbindelse med fremskrivningerne i indeværende analyse er der taget højde for udviklingen i antallet af 6-15-årige og for tilbagetrækningsreformen. Tilgangen til uddannelsen er fastholdt på niveauet for 2017.

Siden vi gennemførte den seneste fremskrivning af behovet for folkeskolelærere i forbindelse med den tidligere analyse i 2012, er folkeskolereformen blevet implementeret. Reformen trådte i kraft i august 2014, og dermed også reformens krav om længere skoledage og flere timer i bl.a. dansk og matematik, fremmedsprog, natur/teknik og praktiske-musiske fag samt idræt/motion. Reformen har sandsynligvis været medvirkende til, at nogle folkeskolelærere har valgt at træde tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet, end de ellers ville have gjort, hvilket alt andet lige kan have påvirket det samlede udbud af folkeskolelærere efterfølgende. Størstedelen af denne effekt er sikkert allerede en realitet. I hvilket omfang reformen vil påvirke tilbagetrækningen fremadrettet er uvist, herunder om der er mange, der vil gå på seniorførtidspension som følge af nedslidning. Noget af denne effekt vil blive opfanget af det scenarie, hvor vi nulstiller tilbagetrækningsreformen fremadrettet og antager, at folkeskolelærerne trækker sig tilbage, som de ville have gjort før tilbagetrækningsreformen.

En kommune peger endvidere på, at de nye krav til lærernes undervisningskompetence i specifikke fag (tidligere linjefag), og det efteruddannelsesbehov det afstedkommer, kan få betydning for den fremtidige efterspørgsel efter folkeskolelærer i form af en øget efterspørgsel.

5.3.1 Hovedresultater

Historisk udvikling

I perioden fra 2009 til 2017 faldt såvel antallet af arbejdspladser som arbejdsstyrken. Mere konkret faldt antallet af arbejdspladser med 842 og arbejdsstyrken med 858, svarende til et fald på 5 % i begge størrelser. I dag er der ca. 17.350 folkeskolelærere ansat på arbejdspladser i Midtjylland og 18.150 i arbejdsstyrken. Andelen af ledige, målt i forhold til antallet af personer med en højst fuldført uddannelse som folkeskolelærer i arbejdsstyrken, er faldet fra 4,9 % i 2009 til 4,3 % i 2017 og har dermed været relativt konstant i hele perioden. Siden 2013 er tilgangen til uddannelsen steget.

Fremskrivninger

Fremskrivningerne tyder på, at der er **risiko for, at situationen med rekrutteringsproblemer fortsætter** i de kommende år, hvis folkeskolelærerne trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet i samme omfang, som de gjorde før tilbagetrækningsreformen trådte i kraft, jf. Tabel 5-1 nedenfor. Bliver de lige så længe som de skal, ser det omvendt ud til, at der vil komme et overskud af folkeskolelærere i de kommende par år. Om overskuddet fortsætter, afhænger af udviklingen i efterspørgslen.

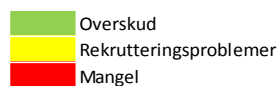
Hvis efterspørgslen følger enten det **historiske scenarie** eller **behovsscenarioet** og dermed udviklingen i antallet af 6-15-årige, og folkeskolelærerne bliver på arbejdsmarkedet lige så længe, som de skal ifølge tilbagetrækningsreformen, vil der være et **overskud** af folkeskolelærere i hele perioden.

Hvis efterspørgslen følger det **vægtede branchescenarie**, og dermed ADAM-modellens forventninger til udviklingen i antallet af arbejdspladser inden for de brancher, hvor folkeskolelærerne i dag er ansat, er der derimod risiko for, at der opstår mangel omkring 2022-2024. Hvornår manglen opstår, vil bl.a. afhænge af folkeskolelærernes tilbagetrækningsmønstre.

Tabel 5-1 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier

Efterspørgselsscenarier	Udbudsscenarier	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Historisk scenarie	Med tilbagetrækningsreform	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
	Uden tilbagetrækningsreform	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Vægtet branchescenarie	Med tilbagetrækningsreform	Green	Green	Green	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red	Red
	Uden tilbagetrækningsreform	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
Behovsscenario	Med tilbagetrækningsreform	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
	Uden tilbagetrækningsreform	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green

Anm. Det skal bemærkes, at den definition på rekrutteringsproblemer og mangel, der her er anvendt, er forskellig fra den, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) anvender.

Resultaterne af de tekniske **fremskrivninger er ikke fuldstændigt entydige**, men indikerer, at det i de kommende år er vigtigt at holde øje med folkeskolelærernes tilbagetrækningsmønstre. Samtidigt tyder resultaterne på, at der på den lidt længere bane er sandsynlighed for, at der bliver et overskud af folkeskolelærere, uafhængigt af folkeskolelærernes tilbagetrækning, givet at efterspørgslen følger udviklingen i antallet af 6-15-årige og/eller den historiske udvikling.

VIA-UC har opnormeret med 100 pladser i 2018. Det kan være med til at forebygge, at der opstår rekrutteringsproblemer, hvis folkeskolelærerne trækker sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet, og hvis efterspørgslen kommer til at stige mere end det historiske scenarie og behovsscenarioet forudsiger.

Nedenfor følger en mere detaljeret beskrivelse af den forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen samt af størrelsen af den potentielle ubalance i 2028.

VIA University College
via@via.dk

Godkendelse af ny uddannelsesfilial

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af VIA University Colleges ansøgning om godkendelse af ny uddannelsesfilial truffet følgende afgørelse:

Godkendelse af uddannelsesfilial af professionsbacheloruddannelse som lærer i folkeskolen i Holstebro

Afgørelsen er truffet i medfør af § 20 i Akkrediteringsbekendtgørelsen (nr. 1558 af 2. juli 2021 med senere ændring).

Uddannelsen er omfattet reglerne i bekendtgørelse nr. 1068 af 8. september 2015 om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen.

Da VIA University College er positivt institutionsakkrediteret gives godkendelsen til umiddelbar oprettelse af uddannelsesfilialen.

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). Vurderingen er vedlagt som bilag.

Godkendelsesperiode:

Godkendelsen er gældende seks år fra første annoncerede optag, dog senest inden for 2 år efter 2022.

Udbudssted:

Holstebro

Sprog:

Dansk

Med venlig hilsen

Kevin Gønge
Specialkonsulent

8. november 2021

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Uddannelsesudbud og Optag

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Kevin Gønge
Tel. 72 31 78 51
kevg@ufm.dk

Ref.-nr.
21/42357-4

Nr. F4 – Ny uddannelsesfilial – prækvalifikation			
(Efterår 2021)			
Ansøger og udbudssted:	VIA University College, uddannelsesfilial i Holstebro		
Uddannelsestype:	Professionsbachelor		
Uddannelsens navn (fagbetegnelse):	Professionsbacheloruddannelse som lærer i folkeskolen		
Den uddannedes titler på hhv. da/eng:	Professionsbachelor som lærer i folkeskolen Bachelor of Education		
Hovedområde:	Pædagogiske område	Genansøgning (J/N):	N
Sprog:	Dansk	Antal ECTS:	200
Link til ansøgning på http://pkf.ufm.dk:	http://pkf.ufm.dk/flows/a9d3df8f35ee8df1d02183ce57101731		
Link - Uddannelses-Guiden:	https://www.ug.dk/uddannelser/professionsbacheloruddannelser/paedagogiskeuddannelser/laerer-i-folkeskolen		
RUVU's vurdering på møde d. 12. oktober 2021	<p>RUVU vurderer, at ansøgningen opfylder kriterierne, som er fastsat i bekendtgørelse nr. 1558 af 2. juli 2021, bilag 4, med senere ændringer.</p> <p>RUVU noterer sig, at VIA har haft gode erfaringer med at udbyde læreruddannelsen fra sin uddannelsesstation i Holstebro, og at VIA nu ønsker at fortsætte med at udbyde uddannelsen som uddannelsesfilial.</p> <p>VIA har sandsynliggjort, at uddannelsesfilialen har potentiale til at fastholde og udbygge det eksisterende rekrutteringsgrundlag og bidrage til at imødekomme efterspørgslen efter læreruddannede i regionen.</p>		